

PARAŠAT HA-ŠAVUA

תולדות

Toledot

Berešit 25,19 - 28,9

B"H

Rišon/Kohen 25,19-26,5 -- Prvi Pozvanik/Koen

(poglavlje 25)

Ve'ele toldot Jichak ben-Avraham Avraham holid et-Jichak.

19 A ovo je potomstvo Jichaka sina Avrahamova: Avraham rodi Jichaka. 20 Jichaku bješe četrdeset godina kad uze Rivku, kćer Betuela Aramejca iz Padan Arama, sestru Lavana Aramejca, sebi za ženu. 21 Jichak moljaše VJEČNOG nasuprot svoje žene, jer bješe nerotkinja. VJEČNI ga usliša te njegova žena Rivka začu. 22 No djeca se sudarala u njezinoj utrobi pa ona reče: »Ako je tako, zašto li sam ja ovakva!« I ode da upita VJEČNOG. 23 I VJEČNI joj reče: »Dva su naroda u utrobi tvojoj; i dva će se kraljevstva iz tvog krila odijeliti; jedno će kraljevstvo biti moćnije od drugoga i stariji će služiti mlađemu.« 24 Kada se napuni vrijeme da rodi, tad gle - blizanci u utrobi njezinoj. 25 Prvi se pojavi crven; sav bijaše kao runjavi ogrtač, pa mu nadjenuše ime Esav. 26 Potom se njegov brat pojavi rukom se držeći Esavu za petu, i on mu nadjene ime Jaakov. Jichaku bješe šezdeset godina kad mu ih ona rodi. 27 Dječaci odrastoše i Esav je postao vješt lovac, čovjek polja, a Jaakov bješe čovjek bezopasan, koji je boravio u šatorima. 28 Jichak ljubljaše Esava jer mu je ulov bio u ustima, a Rivka ljubljaše Jaakova. 29 Jaakov bje kuhao jelo a Esav stigne s polja, i bješe izmoren. 30 Esav reče Jaakovu: »Nasipaj u me sada nešto od tog crvenog variva, jer sam iscrpljen.« On mu stoga nadjene ime Edom. 31 Jaakov reče: »Prodaj mi danas svoje prvorodstvo!« 32 A Esav reče: »Gle, idem ka smrti; za što će mi prvorodstvo!« 33 Jaakov reče: »Zakuni mi se danas!« On mu se zakune, i proda svoje prvorodstvo Jaakovu. 34 Jaakov dade Esavu kruha i variva od leće te on jedaše i pijaše, pa se diže i otide. I Esav bješe ponizio svoje prvorodstvo.

(poglavlje 26)

1 Bješe glad u zemlji, pored prijašnje gladi koja bješe u vrijeme Avrahama, pa Jichak ode Avimelehu, kralju Filistejaca, u Gerar. 2 VJEČNI mu se ukaza i reče: »Ne silazi u Egipat: boravi u zemlji za koju ću ti reći. 3 Nastani se u toj zemlji, ja ću s tobom biti i blagosloviti te; jer ću tebi i potomstvu tvome dati sve ove zemlje, i izvršiti zakletvu kojom sam se zakleo Avrahamu, ocu tvome: 4 »Umnožiti ću potomstvo tvoje poput zvijezda na nebesima i dat ću potomstvu tvome sve ove zemlje, i svi će se narodi zemlje blagosiljati potomstvom tvojim; 5 Jer je Avraham poslušao glas moj i poštovao uredbe moje, zapovijedi moje, zakone moje i nauke (Tore) moje!«.

Šeni/Levi 26,6-12 -- Drugi Pozvanik/Levi

Vaješev Jichak biGrar.

6 Tako se Jichak nastani u Geraru. 7 Raspitivahu se mještani o ženi njegovoj, pa reče: »Ona je moja sestra«, jer se bojaše reći: »moja žena«, da me ne bi ubili mještani zbog Rivke jer je ona lijepog izgleda.« 8 I dogodi se, jer mu se ondje produljiše dani, da Avimeleh kralj Filistejaca pogleda kroz prozor i opazi - gle Jichak se zabavljaše s Rivkom, ženom svojom. 9 Avimeleh pozove Jichaka te reče: »Ma vidi, ona je žena tvoja! Kako si mogao reći »Ona je moja sestra?« Jichak mu reče: »Jer sam rekao da bih zbog nje mogao biti ubijen.« 10 Avimeleh reče: »Što si nam to učinio? Jedan od

ljudi umalo leže s ženom tvojom, i ti bi donio krivicu na nas.« 11 I zapovijedi Avimeleh svemu narodu rekavši: »Tko bude uznemiravao ovog čovjeka ili ženu njegovu, bit će pogubljen.« 12 Jichak sijaše u toj zemlji i počeo u toj godini stostruko i blagoslovi ga VJEČNI.

Šliši 26,13-22 -- Treći Pozvanik

Vajigdal ha'iš vajeleh haloh vegadel ad ki-gadal me'od.

13 Čovjek posta velik i postajaše sve veći, dok ne postade vrlo velik. 14 Stekao je stada ovaca i goveda i mnogo poslova, i Filistejci su mu zavidjeli. 15 Sve bunare što su ih sluge oca njegova bile iskopale u vrijeme Avrahama oca njegova Filistejci bjehu zasuli i napunili ih zemljom. 16 I Avimeleh reče Jichaku: »Idi od nas, jer postao si mnogo moćniji od nas!« 17 Tako ode odandje Jichak, i utabori se u dolini Gerar i nastani se ondje. 18 Jichak se vrati i iskopa bunare za vodu što ih bjehu iskopali u vrijeme Avrahama oca njegova, a koje Filistejci bjehu zasuli poslije smrti Avrahamove. I on ih nazva istim imenima kojima ih nazva otac njegov. 19 Jichakove sluge kopahu u dolini i nađoše ondje bunar sa svježom vodom. 20 Pastiri iz Gerara svađali se s Jichakovim pastirima govoreći: »Naša je voda!«, pa dade bunaru ime Esek, jer se oni bjehu nadmetali s njime. 21 Onda iskopahu drugi bunar te se i zbog njega svađahu, pa ga nazva imenom Sitna. 22 On se preseli odatle i iskopa drugi bunar i zbog njega se ne svađahu, pa ga nazove imenom Rehovot i reče: »Jer nam sada VJEČNI dade mnogo prostora, te ćemo biti plodni na zemlji.«

Revi'i 26,23-29 -- Četvrti Pozvanik

Vaja'al mišam Be'er Šava.

23 Odande se popne u Beer Ševu. 24 Iste mu se noći ukaže VJEČNI i reče: »Ja sam B-g oca tvoga Avrahama. Ne boj se, ja sam s tobom! Blagoslovit ću te, potomke ti umnožit', zbog Avrahama, sluge svojega.« 25 Jichak tu podigne žrtvenik i zazove VJEČNOG po imenu; postavi ondje svoj šator, a njegove sluge počnu kopati bunar. 26 Uto mu dođe Avimeleh iz Gerara sa grupom svojih savjetnika i s Fiholom, zapovjednikom vojske. 27 Jichak ih upita: »Zašto ste došli k meni kad me mrzite i kad ste me otjerali od sebe?« 28 Oni odgovore: »Jasno vidimo da je VJEČNI s tobom. Stoga pomislismo: neka zakletva bude veza između nas i tebe. Daj da s tobom sklopimo savez: 29 ti nama nećeš zla nanositi, kao što mi tebe nismo zlostavljali, nego uvijek prema tebi lijepo postupali i s mirom te otpustili. A blagoslov VJEČNOG bio nad tobom.«.

Hamiši 26,30-27,27 -- Peti Pozvanik

Vaja'as lahem mište vajohlu vajištu.

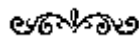
30 On im priredi gozbu te su jeli i pili. 31 Rano ujutro jedni se drugima zakunu. Potom ih Jichak otpusti i oni od njega odu u miru. 32 Toga istog dana dođu Jichakove sluge i obavijeste ga o bunaru

što su ga iskopali te mu reknu: »Našli smo vodu.« 33 On ga prozva Šiv'a. Zato je ime onom gradu do danas - Beer Ševa. 34 Kad je Esavu bilo četrdeset godina, uzme za ženu Juditu, kćer Beerije Hetita, i Basemat, kćer Elona Hetita. 35 One postadoše izvor ogorčenja Jichaku i Rivki.

(poglavlje 27)

1 Ostarje Jichak, vid mu se očinji gasio. Zato zovne svoga starijeg sina Esava i reče mu: »Sine!« On mu odgovori: »Evo me!« 2 A on nastavi: »Vidiš, ostario sam, a ne znam dana svoje smrti. 3 Zato uzmi svoju opremu, svoj tobolac i lûk, pa idi u pustaru i ulovi mi divljači. 4 Onda mi pripremi ukusan obrok, kako volim, te mi ga donesi da blagujem, pa da te mognem blagosloviti prije nego umrem.« 5 Rivka je slušala dok je Jichak govorio svome sinu Esavu, i kad je Esav otišao u pustaru da ulovi divljači svome ocu, 6 Rivka reče svome sinu Jaakovu: »Upravo sam čula kako tvoj otac govori tvome bratu Esavu: 7 'Donesi mi divljači te mi priredi ukusan obrok da blagujem pa da te pred licem VJEČNOMnim blagoslovim prije nego umrem.' 8 A sad, sine moj, poslušaj me i učini kako ti naredim. 9 Otiđi k stadu i odande mi donesi dva lijepa kozleta, a ja ću od njih prirediti ukusan obrok tvome ocu, kako on voli. 10 Onda ti donesi svome ocu da jede te tebe mogne blagosloviti prije nego umre.« 11 Ali Jaakov odgovori svojoj majci Rivki: »E, ali moj je brat Esav runjav, a ja sam bez dlaka! 12 Možda me se moj otac dotakne te ću u njegovim očima ispasti varalicom i na se svaliti prokletstvo, a ne blagoslov.« 13 Ali njegova mu majka odgovori: »Sine moj, tvoje prokletstvo neka padne na mene! Samo ti mene poslušaj, otiđi i donesi!« 14 Ode on, nađe i donese svojoj majci, a njegova majka priredi ukusan obrok, kako je njegov otac volio. 15 Potom Rivka uzme najljepše odijelo svoga starijeg sina Esava što je u kući imala, pa u nj odjene svoga mlađeg sina Jaakova. 16 U kožu kozleta zamota mu ruke i goli dio vrata. 17 Stavi zatim ukusan obrok i kruh što ga je pripravila na ruke svoga sina Jaakova. 18 Ode on k ocu i reče: »Oče!« On odgovori: »Evo me. Koji si ti moj sin?« 19 A Jaakov odgovori svome ocu: »Ja sam Esav, tvoj prvorođenac; učinio sam kako si mi rekao. Sad ustaj, sjedi pa jedi moje lovine, da me onda mogneš blagosloviti.« 20 Jichak upita svoga sina: »Kako si tako brzo uspio, sine moj?« On odgovori: »Jer mi je VJEČNI, B-g tvoj, bio milostiv.« 21 Potom Jichak reče Jaakovu: »Primakni se, sine moj, da opipam jesi li ti zbilja moj sin Esav ili nisi.« 22 Jaakov se primakne k svome ocu Jichaku, koji ga opipa i reče: »Glas je Jaakovljev, ali su ruke Esavove.« 23 Nije ga prepoznao jer su mu ruke bile runjave kao i ruke njegova brata Esava. Kad ga je htio blagosloviti, 24 upita još jednom: »Jesi li ti zaista moj sin Esav?« Odgovori on: »Jesam.« 25 Potom reče Jichak: »Stavi preda me da blagujem lovine svoga sina pa da te blagoslovi duša moja.« Jaakov ga posluži pa je jeo. Zatim mu donese i vina, pa je pio. 26 Poslije toga reče mu njegov otac Jichak: »Primakni se, sine moj, i poljubi me!« 27 Kad se primače i poljubi ga, Jichak osjeti miris njegove odjeće pa ga blagoslovi: »Gle, miris sina mog nalik je mirisu polja koje VJEČNI blagoslovi.

Šiši 27,28-28,4 -- Šesti Pozvanik

Vejiten-leha ha'Elohim mital hašamajim umišmanej ha'arec verov dagan vetiroš.

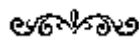
28 Neka ti B-g daje rosu s neba i rodnost zemlje: izobilje žita i mladoga vina. 29 Narodi ti služili, plemena ti se klanjala! Braćom svojom gospodari, nek sinci majke tvoje pred tobom padaju! Proklet bio tko tebe proklinje; blagoslovljen tko te blagoslavlja!« 30 Tek što se Jaakov udaljio od svoga oca

Jichaka - pošto je Jichak podijelio blagoslov Jaakovu - njegov brat Esav dođe iz lova. 31 I on priredi ukusan obrok i donese ga svome ocu. I reče svome ocu: »Ustani, oče moj, i blaguj od lovine svoga sina da me onda mogneš blagosloviti!« 32 A njegov ga otac Jichak zapita: »Tko si ti?« On odgovori: »Ja sam tvoj prvorođenac Esav!« 33 Jichak se silno prepadne: »Pa tko je onda bio onaj što je divljači ulovio i meni već donio? Blagovao sam je prije nego si ti došao; onoga sam blagoslovio i blagoslovljen će ostati.« 34 Kad je Esav čuo riječi svoga oca, kriknu glasno i gorko zaplaka pa reče svome ocu: »I mene blagoslovi, oče!« 35 A on odvrati: »Brat tvoj dođe na prijeveru i odnese tvoj blagoslov.« 36 »Zato valjda što mu je ime Jaakov, dvaput me već prevario«, reče Esav. »Oduzeo mi prvorođstvo, a sad mi evo oduze i blagoslov.« Onda doda: »Zar za me nisi sačuvao nikakva blagoslova?« 37 Jichak odgovori Esavu: »Njega sam već postavio za tvoga gospodara; njemu sam svu njegovu braću predao za sluge; žitom sam ga i vinom opskrbio. A što sad za te mogu učiniti, sine moj?« 38 Esav odgovori svome ocu: »Zar ti, oče, raspolažeš samo jednim blagoslovom? Blagoslovi i mene, oče moj!« Esav jecaše na sav glas. 39 Tada otac njegov Jichak progovori i reče: »Daleko od plodna tla dom tvoj će biti, daleko od rose s neba. 40 Od mača svoga ćeš živjeti, brata svoga ćeš služiti. Ali jednom, kada se pobuniš, jaram ćeš njegov stresti sa svog vrata.« 41 Esav zamrzi Jaakova zbog blagoslova kojim ga je otac njegov blagoslovio pa reče u sebi: »Čim dođu dani žalosti za mojim ocem, ubit ću ja svoga brata Jaakova.« 42 Kada su Rivki javili te riječi što ih je izrekao njezin stariji sin Esav, zovne ona svoga mlađeg sina Jaakova te mu reče: »Pazi! Brat ti se Esav nosi mišlju kako će te ubiti. 43 Ali ti, sine moj, poslušaj mene: odmah bježi mome bratu Labanu u Haran. 44 Ostani kod njega neko vrijeme, dok bijes brata tvoga na te ne jenja, 45 dok se srdžba brata tvoga ne odvrati od tebe te on zaboravi što si mu učinio. Ja ću onda po te poslati i odande te dovesti. Zašto da vas obojicu izgubim u jedan dan?« 46 Potom Rivka reče Jichaku: »Moj mi je život dosadio zbog ovih žena Hetitkinja. Ako se i Jaakov oženi kojom kao što su ove urođenice, Hetitkinjom, što će mi onda život!«

(poglavlje 28)

1 Stoga Jichak pozove Jaakova, blagoslovi ga te mu naloži: »Nemoj uzimati ženu od kanaanskih djevojaka. 2 Odmah se zaputi u Padan Aram, u dom Betuela, oca svoje majke, pa odande sebi uzmi ženu, od kćeri Labana, brata svoje majke. 3 A B-g Svemogućí neka te blagoslovi i neka te učini rodnim i brojnim, tako da postaneš mnoštvo naroda. 4 Neka protegne na te blagoslov Avrahamov, na te i na tvoje potomstvo, tako da zaposjedneš zemlju u kojoj boraviš kao pridošlica, a koju je B-g predao Avrahamu!«

Švi'i 28,5-9 -- Sedmi Pozvanik

Vajišlah Jichak et-Ja'akov vajeleh Padena Aram el-Lavan ben-Betu'el ha'Arami ahi Rivka em Ja'akov ve'Esav.

5 Tako Jichak otpremi Jaakova, i on ode u Padan Aram Labanu, sinu Aramejca Betuela, bratu Rivke, majke Jaakova i Esava. 6 Kad je Esav vidio kako je Jichak blagoslovio Jaakova kad ga je otpremao u Padan Aram da odande sebi uzme ženu, naređujući mu kad ga je blagoslavljao: »Ne smiješ uzeti ženu od kanaanskih djevojaka«, 7 i da je Jaakov poslušao svoga oca i svoju majku te otišao u Padan Aram, 8 Esav shvati koliko su djevojke kanaanske mrske njegovu ocu Jichaku. 9 Stoga ode k

Jišmaelu te se, uza žene koje već imaše, oženi Mahalatom, kćerju Jišmaela, sina Avrahamova, a sestrom Nebajotovom.

Maftir 28,7-9

Vajišma Ja'akov el-aviv ve'el-imo vajeleh Padana Aram.

7 i da je Jaakov poslušao svoga oca i svoju majku te otišao u Padan Aram, 8 Esav shvati koliko su djevojke kanaanske mrske njegovu ocu Jichaku. 9 Stoga ode k Jišmaelu te se, uza žene koje već imaše, oženi Mahalatom, kćerju Jišmaela, sina Avrahamova, a sestrom Nebajotovom.

Haftara - Toledot

Malahi 1,1 - 2,7

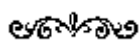
(poglavlje 1)

Masa-devar HAŠEM el-Jisra'el bejad Mal'ahi.

1 Proroštvo., riječ VJEČNOG Izraelu preko Malahija. 2 Ljubio sam vas – govori VJEČNI, a vi pitate: »Po čemu si nas ljubio?« Ne bijaše li Esav brat Jaakovljevi? – riječ je VJEČNOG – 3 ali Jaakova sam zavolio, a Esav mi omrznu: gradove mu u pustoš pretvorih, a baštinu njegovu dadoh pustinjskim šakalima. 4 Jer, rekne li Edom: »Bili smo smrvljeni, ali ćemo opet podići ruševine!«, ovako kaže VJEČNI nad vojskama: Neka grade oni, a ja ću razgraditi! Zvat će ih zemljom bezbožničkom i narodom na koji se VJEČNI srdi dovijeka! 5 Vaše će oči vidjeti, i reći ćete: »Velik je VJEČNI preko granica zemlje izraelske.« 6 Sin časti oca, a sluga gospodara. Ali, ako sam ja otac, gdje je čast moja? Ako sam gospodar, gdje je strah od mene? To govori VJEČNI nad vojskama vama, svećenici, koji moje ime prezirete, a pitate: »Čime smo prezreli ime tvoje?« 7 Oskvrnjen kruh na mome prinosite žrtveniku i još pitate: »Čime te oskvrnismo?« Time što kažete »Stol je VJEČNOG stvar nevažna!« 8 A kada za žrtvu slijepu stoku prinosite, zar to nije zlo? I kad prinosite hromu i bolesno, zar to nije zlo? Donesi takvo što svome namjesniku, hoće li biti zadovoljan i dobro te primiti? – govori VJEČNI nad vojskama. 9 Sada umilostivite lice B-žje da nam se smiluje. To donose ruke vaše, hoće li vas dobro primiti? – govori VJEČNI nad vojskama. 10 O kada bi tko od vas zatvorio vrata da mi zaludu ne palite ognja na žrtveniku! Niste mi mili – govori VJEČNI nad vojskama – i ne primam žrtve iz ruke vaše. 11 Jer od istoka do zapada veliko je ime moje među narodima, i na svakom mjestu prinosi se kâd i žrtva čista imenu mojemu, jer veliko je ime moje među narodima – govori VJEČNI nad vojskama. 12 Ali vi ga skvrnite kada govorite: »Stol je VJEČNOG okaljan i hrana na njemu ni za što nije!« 13 Kažete još: »Gle, šteta truda!« i prezirete ga – govori VJEČNI nad vojskama. Kada dovodite stoku otetu, hromu i bolesnu, te je prinosite kao dar žrtveni, zar da to iz vaše ruke milostivo primim? – govori VJEČNI nad vojskama. 14 Proklet bio varalica koji u stadu ima ovna što mi ga je zavjetovao, a žrtvuje mi ovcu jalovicu. Jer ja sam velik kralj – govori VJEČNI nad vojskama – i strašno je ime moje među narodima.

(poglavlje 2)

1 A sad vas opominjem, svećenici! 2 Ako ne budete poslušali, ako ne budete k srcu uzeli da proslavite ime moje – govori VJEČNI nad vojskama – kletvu ću na vas svaliti i proklet ću vaš blagoslov. I već ga prokleh jer to niste k srcu uzeli. 3 I slomit ću vam ruku, bacit ću vam u lice izmetine, izmetine vaših svetkovina, i s njima ću vas splaviti. 4 Po tom ćete znati: to je bila moja opomena da ostane savez moj s Levijem – govori VJEČNI nad vojskama. 5 A moj savez s njim, to bijaše život i mir – ja sam mu ih dao: bijaše to strah – i on me se bojao, Imena se moga plašio. 6 Zakon istine bijaše u njegovim ustima i pakost mu ne kaljaše usana; u miru i pravičnosti hodio je sa mnom i mnoge je od grijeha odvratio. 7 Da, usne svećenikove treba da čuvaju znanje, a iz njegovih usta treba tražiti Zakon: ta on je glasnik VJEČNOG nad vojskama.

Minha

Kriat Tora (Paraša Vajece)

Berešit 28,10-22

(poglavlje 28)

Vajece Ja'akov mi-Be'er Šava vajeleh Harana.

10 Jaakov ostavi Beer Ševu i zaputi se u Haran. 11 Stigne u neko mjesto i tu prenoći, jer sunce bijaše već zašlo. Uzme jedan kamen s onog mjesta, stavi ga pod glavu i na tom mjestu legne. 12 I usne san: ljestve stoje na zemlji, a vrhom do neba dopiru, i anđeli B-žji po njima se penju i silaze. 13 Uza nj je VJEČNI te mu govori: »Ja sam VJEČNI, B-g tvoga praoca Avrahama i B-g Jichakov. Zemlju na kojoj ležiš dat ću tebi i tvome potomstvu. 14 Tvojih će potomaka biti kao i praha na zemlji; raširit ćete se na zapad, istok, sjever i jug; tobom će se i tvojim potomstvom blagoslivljati svi narodi zemlje. 15 Dobro znaj: ja sam s tobom; čuvat ću te kamo god pođeš te ću te dovesti natrag u ovu zemlju; i neću te ostaviti dok ne izvršim što sam ti obećao.« 16 Jaakov se probudi od sna te reče: »Zaista se VJEČNI nalazi na ovome mjestu, ali ja nisam znao!« 17 Potresen, uzviknu: »Kako je strašno ovo mjesto! Zaista, ovo je kuća B-žja, ovo su vrata nebeska!« 18 Rano ujutro Jaakov uzme onaj kamen što ga bijaše stavio pod glavu, uspravi ga kao stup i po vrhu mu izlije ulja. 19 Ono mjesto on nazva Betel, dok je ime tome gradu prije bilo Luz. 20 Tada učini zavjet: »Ako B-g ostane sa mnom i ušćuva me na ovom putu kojim idem, dade mi kruha da jedem i odijela da se oblačim, 21 te se zdravo vratim kući svoga oca, VJEČNI će biti moj B-g. 22 A ovaj kamen koji sam uspravio kao stup bit će kuća B-žja. A od svega što mi budeš davao za te ću odlagati desetinu.«.

*Alijot Rišon, Šeni i Šliši preveo: Vatroslav Ivanuša
Ostale alijot i haftara: adaptirano iz više hrvatskih prijevoda*

